

підтримки управління, уміти організувати відповідну роботу у підпорядкованих закладах і установах освіти, структурних підрозділах. З нашої точки зору суттєвий прогрес у цьому питанні можливий лише за умов призначення на керівні посади претендентів, які володіють зазначеною компетентністю.

Без підвищення загальної інформаційної культури керівників ми не можемо сподіватись на суттєвий прогрес не тільки системи освіти, а й країни в цілому. Тільки у випадку формування інформаційно-комунікаційної компетентності можна вести мову про нову якість державного службовця-керівника освіти. Важливим також є стимулювання наукових розробок з питань інформатизації процесів управління в освіті, особливо на районному і регіональному рівні. Актуальним є формування відповідних компетентностей у осіб, які зараховані в резерв на керівні посади, в тому числі засобами дистанційного навчання.

До перспективних напрямів досліджень даної проблематики ми відносимо розгляд питань формування інформаційно-комунікаційної компетентції керівників системи освіти, органів державної влади і місцевого самоврядування, магістрів державного управління за спеціалізацією «управління освітою» для загального удосконалення системи освіти в Україні.

Література

1. Дубас О. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті: Монографія / О.Дубас – К.: Генеза, 2004. – 208 с.
2. Информационные и коммуникационные технологии в общем образовании: теория и практика. – Париж: ЮНЕСКО, 2006 – 328 с.
3. Орлов П. та ін. Інформаційні системи і технології в управлінні, освіті, бібліотечній справі: Наук. – практич. посіб. / П.Орлов, О.Луганський – Донецьк: альфа – прес, 2004. – 292 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЗАШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ЗАКЛАДУ ПОЛТАВСЬКА МІСЬКА ШКОЛА МИСТЕЦТВ – "МАЛА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ"

Магомедова Т.І. (Полтава)

Особливість позашкільного навчально-виховного процесу полягає у проектуванні таких педагогічних методик та технологій, що могли б якнайповніше допомогти дітям зорієнтуватися і самореалізуватися у складній багатогранній соціокультурній ситуації.

Позашкільна освіта та виховання здійснюється в закладах, які покликані сприяти соціальній адаптації особистості у реальному житті, у відкритій системі соціалізації, і розглядається як найбільш демократичний та гнучкий засіб залучення сім'ї до співпраці у вихованні і розвитку дітей і підлітків. Вона передбачає самостійний вибір і використання її суб'єктами доступних для сприйняття різноманітних форм і методів навчально-виховного процесу: визначення форм і методик навчання і виховання, тематики наукових досліджень, навчально-виховних курсів та спецкурсів і послідовність їх опанування з урахуванням вікових особливостей, здібностей та інтелектуальних можливостей особистості.

За таким принципом працює Полтавська міська школа мистецтв – "Мала академія мистецтв". Діти приходять у школу з трирічного віку, де опановують

різні віхи мистецтва у підготовчій групі (від 4 до 6 років). Протягом навчання в підготовчій групі діти визначаються у своїх вподобаннях і нахилах та за результатами співбесід зараховуються до школи.

Головна мета діяльності Школи мистецтв – створення умов для творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку дітей та учнівської молоді у вільний від навчання час, підготовка підлітків до життя в умовах переходу до ринкової економіки при впровадженні якісно нових форм організації позашкільної життєдіяльності підлітків, задоволення їх освітніх потреб шляхом залучених до науково-експериментальними, дослідницької, технічно-конструктивної, художньої, декоративно-прикладної видів творчості.

Мета досягається через реалізацію основних завдань діяльності Полтавської міської школи мистецтв:

- формування суспільно-громадського досвіду особистості;
- розвиток, стимулювання та реалізація її духовного і творчого потенціалу;
- створення системи пошуку, розвитку і підтримки юних талантів і обдаровань для формування творчої та наукової еліти у різних галузях суспільного життя;
- залучення до особистісно значущих соціокультурних цінностей, потреба у яких не забезпечується системою базової освіти;
- задоволення її потреб у професійному самовизначенні;
- забезпечення соціально-педагогічного захисту неповнолітніх та організації їх дозвілля;
- розвиток психофізичних ресурсів зміцнення здоров'я підтримка високої працездатності протягом всього періоду навчання.

Науково-методичну підтримку діяльності Полтавської міської школи мистецтв "Мала академія мистецтв" здійснює кафедра педагогічної майстерності та менеджменту Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка у рамках функціонування науково-методичного комплексу кафедри «Кафедра педагогічної майстерності та менеджменту – Полтавська міська школа мистецтв "Мала академія мистецтв" – позашкільні навчальні заклади Полтавщини». У Школі відкрито науковий відділ, що займається керівництвом учнівськими науковими роботами. У травні 2009 року було проведено захист робіт перших науковців Малої академії, завідувач кафедри педагогічної майстерності та менеджменту, доктор педагогічних наук, професор М.В.Гриньова виступила рецензентом робіт, відмітила практичну значущість конкретних учнівських досліджень, запропонувала ефективні шляхи оптимізації підготовки учнями наукових робіт.

Відмінність позашкільної освіти та виховання у порівнянні з базовою і професійною освітою ґрунтується на спрямованості змісту її діяльності на особистісні замовлення дітей і їх батьків. Ці замовлення постійно розвиваються, варіюються, в чому і простежується безперервна динамічність цієї ланки освіти, її нестандартність та варіативність.

Серед основних напрямів діяльності Полтавської міської школи мистецтв "Мала академія мистецтв" можна виділити:

Соціо-культурний – передбачає допомогу дитині у визначенні свого статусу, як особистості через включення її у систему соціальних відносин, зростання її престижу і авторитету, виконання участі у вирішенні трудових, соціально-політичних, моральних проблем суспільства.

Художньо-естетичний – забезпечує художньо-естетичну освіченість та вихованість особистості, здатної до саморозвитку, і самовдосконалення, формування її художньо-естетичної культури засобами кращих національних і

світових культурологічних надбань, сприяє виробленню умінь примножувати культурно-мистецькі традиції свого народу.

Дослідницько-експериментальний – передбачає включення дітей і підлітків у науково-дослідну, пошукову діяльність, поширення наукових знань та їх перетворення в інструмент творчого освоєння світу.

Дозвіллево-розважальний – передбачає організацію культурного дозвілля дітей та підлітків, спілкування з однолітками у різних формах ігрової та дозвіллево-розважальної діяльності, поліпшення психологічного здоров'я, зняття психологічної напруги.

Реалізація цих напрямків забезпечується через діяльність таких відділів Школи мистецтв:

Музичний (відділення: фортепіанне, народних інструментів, теоретичне, духових інструментів). Професійне навчання на музичних інструментах з викладанням предметів: "Сольфеджіо", "Історія мистецтв", "Ритміка", "Малюнок".

Образотворчий. Розвиток у дітей творчої уяви, просторого мислення, почуття кольору та форми за допомогою дисциплін: "Академічний малюнок", "Академічний живопис", "Композиція", "Графіка", "Скульптура". Поряд з цим вивчаються: "Історія мистецтв", "Ритміка", "Музична грамота", музичний інструмент на вибір учня.

Театральний. Естетичне виховання дітей засобами всіх видів мистецтв. Розвиток пам'яті, уяви, уваги та спостережливості. Формування осанки, смаку, музичного слуху та ритму. Закони театральної гри.

Хореографічний. Розвиток пластичності, сценічної виразності, артистичності за допомогою вивчення дисциплін: "Класичний танець", "Народно-сценічний танець", "Сучасний танець". Учнями вивчаються також основи гри на музичному інструменті, образотворчого мистецтва та теорії музики.

Такі напрямки діяльності мають створити умови для професійної орієнтації та самовизначення особистості, від формування стійких мотивів до самореалізації у професійній діяльності підготовку молоді до вибору професій, адаптації до ринкової економіки, сприяти становленню творчої особистості дитини, підлітка, молодого людини.

Література

1. Калечіц Т.Н. Позакласна і позашкільна робота з дітьми. – М., "Просвещение". – 1980. – 168 с.

ПРОЕКТ САМООРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО СВІТУ ЛЮДИНИ

Малаканова Л.В., Сорокіна Г.Ю., Кривошапка І.В. (Полтава)

Процеси гуманізації, демократизації, глобалізації, які захопили все людство, спонукають освіту шукати нові шляхи і підходи до організації навчально-виховного процесу. Розроблена нова філософія освіти змістила пріоритети, поставивши метою освіти – гармонійний розвиток особистості. Відповідно, у центр навчально-виховного процесу – людину – цей один із найзагадковіший феномен Всесвіту.

Досі залишається актуальним питання: якою ж є людина за своєю природою. Чи містить вона в собі лише земне начало чи має, одночасно, і космічне та є синтезом земного та космічного. Спробуємо поміркувати над